

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ

Міжнародний аграрний бізнес

Тема 8. Світовий агропродовольчий ринок в умовах глобалізації

Діброва А.Д. - д.е.н., професор
Герасименко Н.А. – к.е.н., доцент

Зміст

1. Виробництво сільськогосподарської продукції у світі: обсяги рівень і товарна структура
2. Основні чинники, що визначають сучасні тенденції у сфері продовольчої безпеки країн світу
3. Проблема голоду у Світі

Виробництво основних видів продукції рослинництва за регіонами світу у 2019 р., млн. тон

	Зернові культури	Цукрові культури	Овочі	Олійні культури	Фрукти	Коренеплоди та бульби	Інші	Разом
Африка	204,2	111,6	84,4	62,6	118,0	330,2	35,1	946,1
Америка	766,8	1035,4	76,0	370,0	164,3	77,8	30,8	2521,1
Азія	1434,6	853,1	879,3	570,2	512,6	341,5	94,5	4685,8
Європа	543,1	194,5	84,9	89,2	80,4	107,3	12,4	1111,8
Океанія	30,3	34,1	3,4	9,3	8,1	4,2	2,3	91,7
Світ	2979,0	2228,7	1127,9	1101,3	883,4	861,0	175,1	9356,5

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021.

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_1

Світове виробництво основних видів сільськогосподарських культур, млрд. тон

Сільськогосподарські культури	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2019 р.	2019 р. до 2000 р., %
Цукрова тростина	1,25	1,31	1,68	1,88	1,95	156,0
Кукурудза	0,59	0,71	0,85	1,05	1,15	194,9
Пшениця	0,58	0,63	0,64	0,74	0,77	132,8
Плоди пальмової олії	0,12	0,18	0,27	0,34	0,41	341,7
Рис	0,60	0,63	0,69	0,73	0,76	126,7
Картопля	0,32	0,32	0,33	0,37	0,37	115,6
Інші	2,66	2,99	3,27	3,71	3,96	148,9
Разом	6,12	6,77	7,73	8,82	9,37	153,1

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021.

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_1

Світове виробництво основних видів фруктів, млрд. тон

	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2019 р.	2019 р. до 2000 р., %
Банани	95,2	114,3	138,5	154,8	180,8	189,9
Кавуни	76,7	91,2	93,5	101,0	100,4	130,9
Яблука	59,1	61,9	71,2	82,4	87,2	147,5
Апельсини	63,9	63,1	70,5	72,4	78,7	123,3
Виноград	63,6	67,0	66,7	76,5	77,1	121,4
Інші фрукти	214,1	255,3	296,5	348,6	380,0	177,5
Разом	572,5	652,9	737,0	835,7	904,3	157,9
	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2019 р.	2019 р. до 2000 р., %

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021.

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_1

Світове виробництво основних видів овочів, млрд. тон

	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2019 р.	2019 р. до 2000 р., %
	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2019 р.	2019 р. до 2000 р., %
Помідори	109,3	128,4	153,3	176,5	180,8	165,4
Огірки	37,9	46,0	62,5	78,3	87,8	231,4
Капуста	75,1	65,2	65,9	70,3	70,2	93,4
Баклажани	27,7	32,1	44,1	50,8	55,2	199,6
Інші овочі	382,0	442,0	516,2	589,5	634,0	166,0
Разом	632,0	713,5	841,9	965,4	1027,9	162,6

Джерело:

Статистичний

щорічник

ФАО,

2021.

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_1

Світове виробництво основних видів рослинних олій, млн. ТОН

	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2018 р.	2018 р. до 2000 р., %
Пальмова олія	22,23	32,27	45,78	60,08	74,47	335,0
Соева олія	25,63	34,23	40,71	49,99	56,91	222,0
Ріпакова олія	13,50	16,76	22,83	26,14	24,58	182,1
Соняшникова олія	9,76	10,72	12,59	15,33	18,41	188,6
Інші види олій	21,12	24,21	26,74	27,35	29,94	141,7
Разом	92,24	118,19	148,65	178,89	204,31	221,5

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021.

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_1

Світове виробництво цукру-сирцю, млн. тон

	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2018 р.	2018 р. до 2000 р., %
Індія	20,2	14,2	20,6	30,5	34,3	169,7
Бразилія	17,1	29,5	39,9	35,2	28,0	163,7
Таїланд	5,8	5,4	6,9	11,0	15,4	264,8
Китай	7,0	9,7	11,4	11,8	11,4	163,0
США	8,0	6,7	8,2	7,7	8,5	106,9
Мексика	5,0	5,6	4,8	6,0	7,1	143,4
рф	1,7	2,7	2,8	5,7	6,3	375,4
Франція	4,6	4,6	4,2	4,7	5,8	126,4
Інші	63,2	63,4	56,4	61,4	65,3	103,3
Разом	132,6	141,8	155,2	173,9	182,2	137,4

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021.

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_1

Світове виробництво м'яса, млн. тон

	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2019 р.
М'ясо курей	58,68	70,61	87,21	103,78	118,02
Свинина	89,76	98,67	108,82	119,36	110,11
Яловичина	55,83	59,11	62,65	63,85	68,31
Інші види	29,02	31,92	35,7	38,28	40,2
Разом	233,29	260,31	294,38	325,27	336,64
	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2019 р.

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021.

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_1

Світове виробництво основних видів м'яса в розрізі найбільших країн-виробників в 2019 р., млн. тон

	Найбільші країни-виробники			Інші країни
	1 місце	2 місце	3 місце	
М'ясо курей	США – 20,15 (17,1%)	Китай – 15,15 (12,8%)	Бразилія – 13,52 (11,5%)	69,20 (58,6%)
Свинина	Китай – 43,48 (39,5%)	США – 12,54 (41,4%)	Німеччина – 5,23 (4,8%)	48,85 (44,4%)
Яловичина	США – 12,35 (18,1%)	Бразилія – 10,20 (14,9%)	Китай – 5,94 (8,7%)	39,82 (58,3%)

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_2

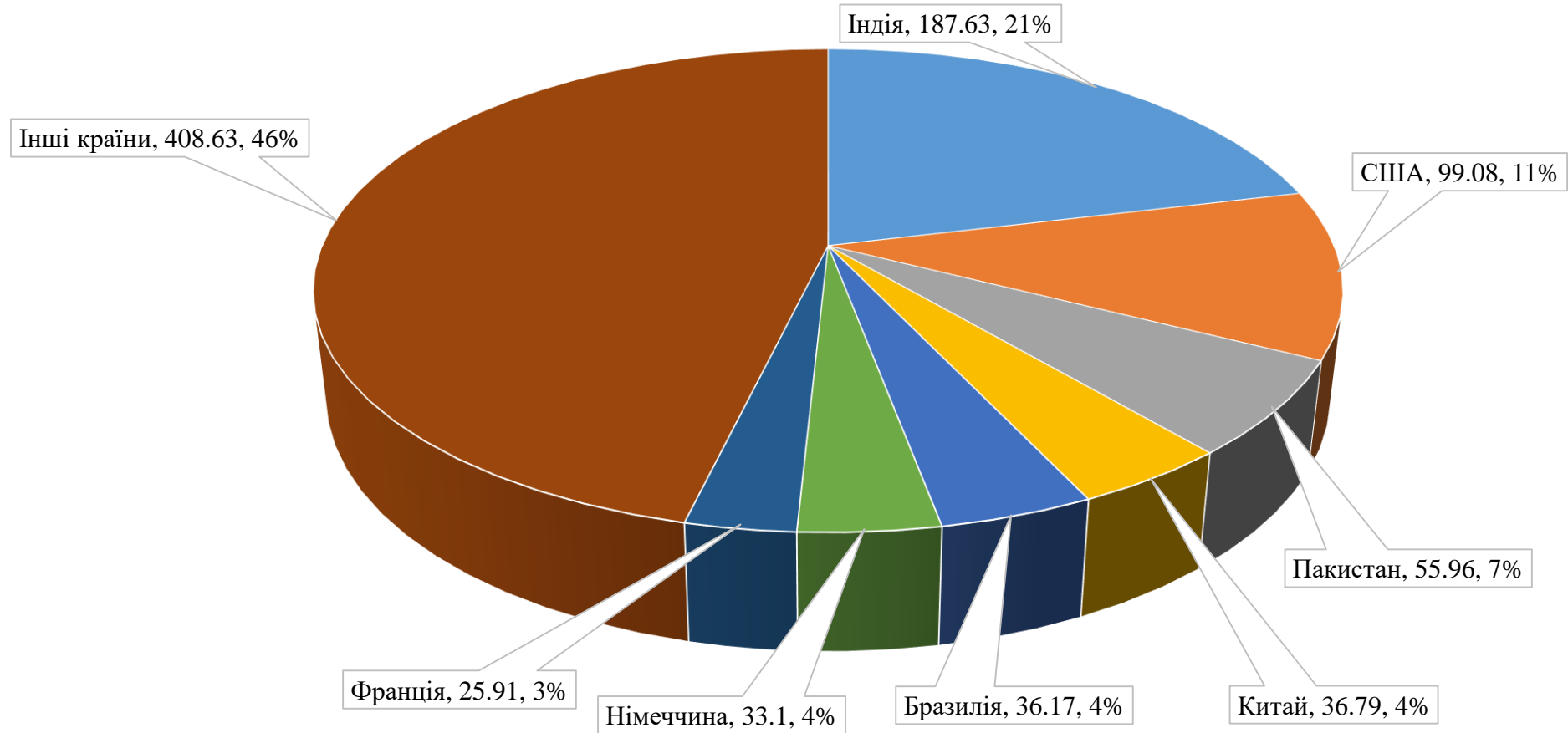
Світове виробництво молока, млн. ТОН

	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2019 р.	2019 р. до 2000 р., %
Азія	170,0	218,2	267,3	313,4	369,1	217,1
Європа	213,2	213,2	212,8	225,3	232,0	108,8
Америка	143,1	153,7	171,0	185,2	205,4	143,5
Африка	30,1	40,1	46,5	47,2	48,1	159,5
Океанія	23,2	24,8	26,1	31,5	28,8	124,2
Разом	579,6	650,1	723,6	802,5	883,3	152,4

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_2

Світове виробництво молока в розрізі найбільших країн-виробників в 2019 р., млн. тон (%)

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_2

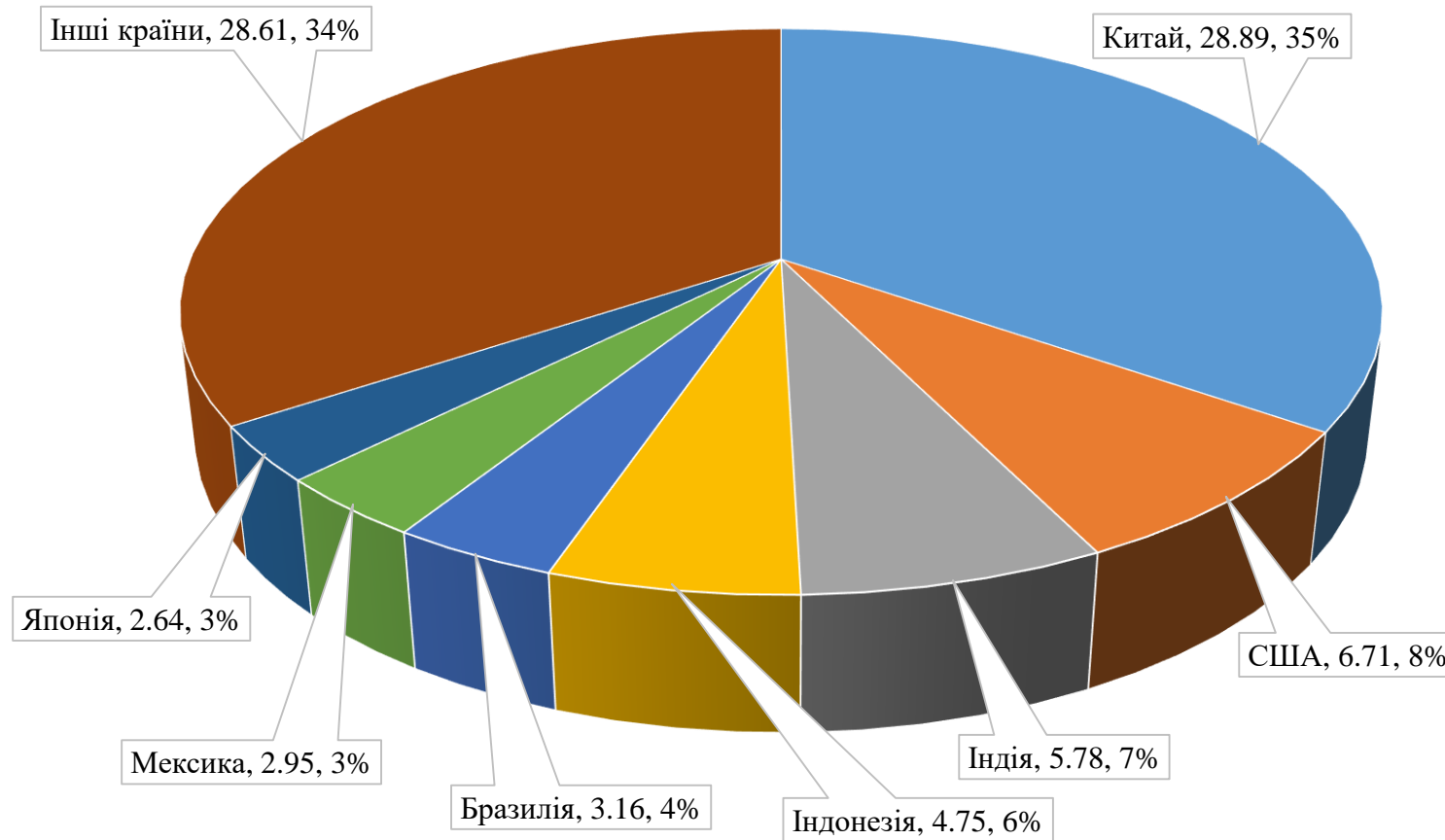
Світове виробництво курячих яєць, млн. тон

	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2019 р.	2019 р. до 2000 р., %
Азія	29,1	32,6	37,6	43,1	51,7	177,9
Америка	10,5	11,7	13,1	14,7	17,3	164,9
Європа	9,4	9,9	10,5	10,8	10,7	113,9
Африка	2,0	2,3	2,8	3,3	3,4	174,5
Океанія	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	170,0
Разом	51,1	56,7	64,2	72,1	83,5	163,3

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_2

Світове виробництво курячих яєць в розрізі найбільших країн-виробників в 2019 р., млн. тон (%)

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021

https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#chapter-2_2

Основні чинники, що визначають сучасні тенденції у сфері продовольчої безпеки країн світу:

- значно збільшилася частота та інтенсивність військових конфліктів на планеті;
- мінливість клімату та екстремальні його прояви;
- уповільнення темпів зростання світової економіки;
- економічні кризи;
- поширення інфекційних хвороб та пандемій.

Рівень поширеності голоду (РПГ) у світі, %

Регіон	роки				
	2000-2002	2013-2015	2014-2016	2016-2018	2018-2020
Африка	24,0	17,3	17,0	17,4	19,0
Азія	14,5	8,5	8,3	7,8	8,2
Латинська Америка та Карибському басейні	10,8	5,7	6,0	6,7	7,7
Північна Америка та Європа	<2,5	<2,5	<2,5	<2,5	<2,5
Океанія	6,6	5,9	6,1	6,2	6,2
Світ	13,2	8,5	8,3	8,2	8,9

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021

<https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#tab37>

Кількість людей, що голодували у світі за регіонами, млн. осіб

	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2015 р.	2020 р.	2020р. до 2000р., %
Азія	526,1	553,6	400,1	369,9	418,0	79,5
Африка	200,9	195,0	187,4	199,7	281,6	140,2
Латинська Америка та Карибськом у басейні	56,5	51,9	40,7	36,4	59,7	105,7
Океанія	2,2	2,3	1,9	2,4	2,7	122,7
Світ	785,7	802,8	630,1	608,4	762,0	97,0

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021

<https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#tab37>

Рівні продовольчої безпеки за регіонами світу, %

Регіон	2014 р.		2020 р.	
	Серйозна загроза продовольчій безпеки	Помірна загроза продовольчій безпеки	Серйозна загроза продовольчій безпеки	Помірна загроза продовольчій безпеки
Африка	17,7	29,6	25,9	33,7
Азія	7,7	11,4	10,2	15,6
Латинська Америка та Карибському басейні	7,7	17,2	14,2	26,7
Північна Америка та Європа	1,4	7,9	1,4	7,4
Океанія	2,5	8,9	2,6	9,4
Світ	8,3	14,3	11,9	18,5

Джерело: Статистичний щорічник ФАО, 2021

<https://www.fao.org/3/cb4477en/online/cb4477en.html#tab37>

Висновки

- Світове виробництво аграрної продукції характеризується високими обсягами та різноманітністю товарної структури. Значну частку світової продукції займають зернові, олійні культури, фрукти та овочі, що відіграють критичну роль у забезпеченні харчової безпеки. Розвиток аграрного сектору відбувається за рахунок інтенсифікації використання земель, зрошення, пестицидів і добрив, а також застосування сучасних технологій і високоврожайних сортів. Такі підходи допомагають підвищити обсяги виробництва і забезпечити стійкість до зовнішніх викликів.
- В останні десятиліття продовольча безпека погіршилася через збільшення частоти і інтенсивності військових конфліктів, зміни клімату, економічні кризи, поширення інфекційних хвороб, включаючи пандемії, як COVID-19. Ці фактори посилюють проблеми з харчуванням і доступом до продуктів, особливо в країнах з низьким і середнім рівнем доходів.
- Дані свідчать про значне зростання рівня поширеності голоду між 2019 і 2020 роками, особливо в Африці та Латинській Америці. Це зростання частково спричинено глобальною пандемією, яка погіршила умови життя та економічну ситуацію. Загальна кількість людей, що страждають від голоду, зросла, що підкреслює необхідність зміцнення зусиль по боротьбі з недоїданням та покращення продовольчої безпеки на глобальному рівні.